

Lubuski Urząd Wojewódzki
w Gorzowie Wielkopolskim
ul. Jagiellończyka 8
66-400 Gorzów Wlkp. (4)

PROTOKÓŁ KONTROLI DORAŻNEJ

przeprowadzonej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu
w dniu 21 stycznia 2010 roku.

Działając zgodnie z art.22 pkt. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zmianami), Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. Nr 61, poz. 543 z 2005r. z póź. zm.)

Zespół kontrolny w składzie:

1. Leszek Bończuk- Starszy Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.- posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 22-1/10 z dnia 16 stycznia 2010r.- Przewodniczący Zespołu;
2. Ewelina Tomaszewska - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.- posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 22-2/10 z dnia 16 stycznia 2010r.

(Dowód: akta kontroli str. 7-8)

przeprowadził w dniu 21 stycznia 2010r. kontrolę doraźną w Ośrodku Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu. Zakresem kontroli objęto sposób realizacji przez Ośrodek zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym w zakresie udzielenia schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (art. 17 ust.1 pkt.3 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 ze zmianami)

Celem kontroli było zbadanie zasadności skargi złożonej przez **(X1)** na działalność Ośrodka Pomocy Społecznej i Urzędu Miasta i Gminy w Międzyrzeczu w zakresie wspierania osób bezdomnych.

(Dowód: akta kontroli str. 3-4)

Kontrolę przeprowadzono w obecności Pani Haliny Skrzydło Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej. Ponadto przeprowadzono rozmowę z Panem Marianem Sierpatowskim Burmistrzem – Komisarzem Rządowym Miasta i Gminy Międzyrzecz, od którego przyjęto stosowne oświadczenie w przedmiotowej sprawie.

(Dowód: akta kontroli str. 59-60)

Kontrola obejmowała analizę dokumentacji w zakresie wsparcia udzielanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu osobom bezdomnym – indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności oraz wizytację w prowadzonej przez Ośrodek Noclegowni.

USTALENIA Z KONTROLI

1. Jednostka kontrolowana

Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Wojska Polskiego 13B
66-300 Międzyrzecz

- (X1)** Usunięcia danych dokonano na podstawie art.6 i 7 ust.3 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 tekst jednolity z dnia 17 czerwca 2002 r. (Dz.U. Nr 101, poz. 926)
Usunięcia danych dokonał zespół kontrolny.

Dokonano wpisu do książki kontroli pod poz.5.

2. Zatrudnienie w OPS – kwalifikacje zgodne z wymogami ustawy o pomocy społecznej.

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu, *zwany w dalszej części protokołu Ośrodkiem* zatrudnia 9 pracowników socjalnych, w tym: zastępca kierownika, który równocześnie wykonuje obowiązki pracownika socjalnego.

Zastępca Kierownika jednostki ma ukończone studia magisterskie oraz ukończoną specjalizację z organizacji i zarządzania instytucjami pomocy społecznej; 6 pracowników socjalnych ukończyło szkołę policealną w zawodzie pracownik socjalny (wszyscy pracownicy posiadają specjalizacje I stopnia w zawodzie pracownik socjalny, jedna osoba posiada specjalizację II stopnia); dwóch pracowników posiada wykształcenie wyższe.

Ośrodek zatrudnia ogółem 9 pracowników socjalnych realizujących pracę socjalną w środowisku na 24.799 mieszkańców, a tym samym nie *jest spełniony* współczynnik zatrudnienia pracowników socjalnych określony w art. 110 ust.11 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, iż „ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców”. Na dzień kontroli wskaźnik zatrudnienia wynosił: 1 pracownik socjalny na 2.755 mieszkańców.

W Ośrodku jest wyznaczony pracownik socjalny pełniący funkcję koordynatora, który prowadzi sprawy związane z udzielaniem pomocy i wsparcia osobom bezdomnym. Pracownikiem tym jest Pani Barbara Deszcz.

Dodatkowo w strukturach Ośrodka, w ramach umowy na czas określony (do 31 maja 2010r.) na stanowisku opiekuna w Noclegowni zatrudnione są 4 osoby.

(Dowód: akta kontroli str. 11-13)

3. Działania podejmowane na rzecz osób bezdomnych

Zgodnie z Uchwałą Nr XLII/222/2009 z dnia 27 lipca 2009r. Rady Miejskiej w Międzyrzeczu – Komisarza Rządowego został przyjęty „Program osłonowy na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością na terenie Gminy Międzyrzecz na lata 2009-2013”. Nadrzędnym celem przyjętego dokumentu jest przewyższanie zjawiska wykluczenia społecznego osób bezdomnych poprzez wsparcie i podejmowanie inicjatyw na ich rzecz.

(Dowód: akta kontroli str. 14-29)

W roku 2009 Ośrodek udzielił wsparcia i pomocy 52 osobom bezdomnym. W okresie od stycznia do grudnia ubiegłego roku **zawarto 15** indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności, z tego tylko 2 Programy nie podlegają dalszej realizacji (na skutek śmierci osoby bezdomnej oraz na wniosek bezdomnego). W toku kontroli **dokonano analizy wszystkich 15** zawartych Programów. Dokumenty te są opracowywane wspólnie z osobą bezdomną, podjęte ustalenia są podpisane przez osobę bezdomną i zatwierdzone przez kierownika Ośrodka. Dodatkowo do każdego Programu zawierana jest umowa, określająca prawa i obowiązki obu stron. W dokumencie tym zawarty jest również zapis świadczący o objęciu osoby obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym przez Ośrodek lub Powiatowy Urząd Pracy (6 osób zostało objętych ubezpieczeniem zdrowotnym przez Ośrodek, pozostali przez Powiatowy Urząd Pracy).

W aktach kontroli - wzór indywidualnego Programu wychodzenia z bezdomności oraz kserokopia Programu zawartego z jedną osobą bezdomną objętą wsparciem Ośrodka.

(Dowód: akta kontroli str. 30-45)

W toku kontroli ustalono, iż wśród 15 osób objętych Indywidualnym Programem zasadniczym powodem bezdomności były uzależnienia (13 osób uzależnionych od alkoholu). Z uwagi na powyższe w dniu 27 listopada 2009r. Ośrodek zawarł stosowne Porozumienie ze Stowarzyszeniem Klub Abstynenta „24 godziny” w Gorzowie Wlkp. w celu *polepszenia opieki nad osobami uzależnionymi, bezdomnymi w szczególności w kierunku ułatwienia ich powrotu do społeczeństwa i leczenia z alkoholizmu*. Efektem tego Porozumienia jest pobyt jednej osoby w w/w stowarzyszeniu na zasadzie dyżurnego Klubu Abstynenta „24 godziny”.

(Dowód: akta kontroli str. 46-47)

W ramach czynności kontrolnych dokonano w obecności Zastępcy Kierownika oraz dwóch pracowników **wizytacji** Noclegowni dla osób bezdomnych. Noclegownia znajduje się przy ulicy Plac Powst. Wlkp. nr 1. Na powyższy cel został zaadaptowany ze środków gminnych parterowy budynek wynajmowany od Polskich Kolei Państwowych – Energetyka Poznań. Na całość obiektu składają się: pomieszczenia noclegowe dla 20 osób (2 osobowy pokój dla kobiet, 2 czteroosobowe pokoje oraz 1 siedmioosobowy pokój dla mężczyzn), aneks kuchenny z wyposażeniem, świetlica z wyposażeniem (TV, DVD, biblioteczka), suszarnia, pomieszczenia magazynowe, dwie łazienki z węzłem sanitarnym a także pomieszczenie służbowe opiekunów i rejestracji osób bezdomnych. Dodatkowo w sytuacji kryzysowej (mroźna aura) jest przygotowane pomieszczenie dla kolejnych 5-6 osób wymagających schronienia.

W kontrolowanym okresie (rok 2009) Noclegownia funkcjonuje od miesiąca września z 4-6 godziną przerwą dzienną. Począwszy od 1 grudnia 2009r. do chwili obecnej jest placówką całodobową.

Z powyższej wizytacji sporządzono Protokół Oględzin.

Noclegownia w dniu 12 stycznia 2010 r. została objęta także kontrolą Inspekcji Sanitarnej w zakresie stanu sanitarnego pomieszczeń. Nie wydano doraźnych zaleceń, uwag i wniosków.

(Dowód: akta kontroli str. 48-53)

W ramach prowadzonego bieżącego monitoringu w zakresie bezdomności w gminie Noclegownia prowadzi codzienny rejestr osób przebywających w placówce. Uwzględniany jest także czas pobytu każdej osoby. Ustalono, iż w nocy z 20 na 21 stycznia 2010 r. w Noclegowni przebywało 12 osób.

(Dowód: akta kontroli str. 54)

Z dniem 1 grudnia 2009r. pomiędzy Ośrodkiem a Stowarzyszeniem Misjonarek Świętej Klary w Międzyrzeczu została podpisana umowa na okres do dnia 31-12-2010r. w zakresie przygotowywania gorących posiłków dla osób bezdomnych i potrzebujących pomocy. Posiłki są wydawane we wszystkie dni tygodnia oprócz sobót, niedziel i świąt. W każdą sobotę osoby uprawnione otrzymują „suchy prowiant”.

(Dowód: akta kontroli str. 55-56)

Według ustnych wyjaśnień Kierownika Ośrodka, Noclegownia otrzymuje także dodatkowe wsparcie w formie żywności z Caritas przy Parafii św. Wojciecha w Międzyrzeczu. W ocenie kierownictwa Ośrodka bardzo dobrze układa się współpraca z miejscową Policją (dowóz osób bezdomnych, itp.).

/specjalistycznej/ na rzecz tych osób, dokumentowania wszystkich działań, funkcjonowania Noclegowni oraz bieżącej współpracy z organizacjami pozarządowymi i pozostałymi instytucjami oraz służbami działającymi na rzecz realizacji cyt. „Programu...”

W świetle ustaleń kontrolnych stwierdzono, że określone w ustawie o pomocy społecznej obowiązki gminy na rzecz osób bezdomnych realizowane są prawidłowo.

Zakres udzielanych świadczeń jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

Realizując ustawowy obowiązek przewycięzania zjawiska wykluczenia społecznego osób bezdomnych poprzez wsparcie i podejmowanie inicjatyw na terenie miasta i gminy Międzyrzecz w 2009 r. udzielono pomocy specjalistycznej i doraźnej 52 osobom bezdomnym. Wdrożono 15 indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności, zawartych na piśmie przez osobę bezdomną i Ośrodek Pomocy Społecznej. Są już pierwsze, pozytywne efekty realizacji tych Programów.

Prawidłowo funkcjonuje międzyrzecka Noclegownia – zarówno pod względem jej wyposażenia, jak i zabezpieczenia w żywność, odzież itp.

Jak wynika z ustaleń kontrolnych i stosownych oświadczeń – Burmistrz – Komisarz Rządowy Miasta i Gminy wystąpił do dyrekcji PKP w Poznaniu o wydierżawienie obiektu dla potrzeb tzw. Ogrzewalni – niewątpliwie bardzo potrzebnej Międzyrzeczowi. Trwają obecnie procedury przetargowe.

W związku z powyższym skargi (X1) uznaje się za niezasadne.

Wobec niestwierdzenia istotnych nieprawidłowości – odstąpiono od wydania zaleceń pokontrolnych.

Do wiadomości:

1. WPS a/a
2. WNiK a/a

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Malgorzata Krasowska-Marczyk
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

(X1) Usunięcia danych dokonano na podstawie art. 6 i 7 ust. 3 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 tekst jednolity z dnia 17 czerwca 2002 r. (Dz.U. Nr 101, poz. 926)
Usunięcia danych dokonał zespół kontrolny.

Handwritten signature and date 9/

III. Wnioski dotyczące zasadności skarg składanych przez Pana Zbigniewa Flaka – Prezesa Stowarzyszenia Noclegownia – Przytulisko im. N.M.P. w Międzyrzeczu

W swoich skargach z dnia 22 grudnia 2009 r. oraz 14 stycznia 2010 r. kierowanych do Wojewody Lubuskiego (X1) podnosi zarzuty pod adresem Burmistrza Międzyrzecza oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu w zakresie braku należytej opieki nad bezdomnymi oraz opieszałości władz w tworzeniu tzw. Ogrzewalni, która pozostawałaby w gestii Stowarzyszenia Noclegownia – Przytulisko.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, iż funkcjonująca na terenie gminy Noclegownia zabezpiecza potrzeby w tym zakresie. Osoby bezdomne mają zapewniony zgodnie z ustawą nocleg, posiłek, odzież oraz pozostałe świadczenia wynikające z ustawy o pomocy społecznej, w tym także pracę socjalną.

Zarówno władze gminy jak i kierownictwa Ośrodka pozytywnie oceniają działania prowadzone, przez Stowarzyszenie (X1). W roku 2009 w ramach działań Urzędu Miasta i Gminy na rzecz pomocy osobom bezdomnym Stowarzyszenie dysponowało kwotą ok. 13.000 zł. Podobną kwotę – wg ustnej informacji kierownika Ośrodka – zaplanowano na rok 2010.

Według oświadczeń Burmistrza Międzyrzecza – (X1) używa bezpodstawnych, często werbalnych i wymaginowanych argumentów obrażających zarówno Urząd, jak i pracowników Ośrodka. Jednakże (X1) nie stosuje elementarnych procedur, które obowiązują również przy współpracy z lokalnym samorządem. Jak wynika z dodatkowych ustaleń - Urząd Miasta i Gminy wystąpił do Polskich Kolei Państwowych w Poznaniu o wydzierżawienie pomieszczeń na utworzenie w Międzyrzeczu Ogrzewalni. Według wyjaśnień Burmistrza Międzyrzecza obecnie trwają w PKP procedury przetargowe w zakresie dzierżawy pomieszczeń. Ponadto trwają przygotowania do wdrożenia - uchwałą Rady Miejskiej w Międzyrzeczu - programu współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi.

(Dowód: akta kontroli str. 59-60)

W świetle powyższych ustaleń zespół kontrolny pozytywnie ocenia realizację Programu Wychodzenia z Bezdomności oraz pracy socjalnej na rzecz osób bezdomnych. Na podstawie analizy materiału dowodowego skargi (X1) uznaje się za bezzasadne.

Na tym kontroli zakończono.

(X1) Usunięcia danych dokonano na podstawie art.6 i 7 ust.3 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 tekst jednolity z dnia 17 czerwca 2002 r. (Dz.U. Nr 101, poz. 926)
Usunięcia danych dokonał zespół kontrolny.

Na podstawie § 16 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z 2005r. ze zmianami) kierownik jednostki może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny odmowy.

Odmowa podpisania protokołu przez kierownika jednostki nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.

Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.

Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów. Zespół inspektorów przeprowadza dodatkowe czynności kontrolne, jeżeli z analizy zastrzeżeń wynika potrzeba ich podjęcia. Z przeprowadzonych dodatkowych czynności kontrolnych sporządza się protokół.

Jeżeli zespół inspektorów stwierdzi zasadność zastrzeżeń, dokonuje zmian w protokole kontroli.

W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń, w całości lub części, zespół inspektorów zajmuje stanowisko na piśmie i przekazuje je do akceptacji dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego. Stanowisko w sprawie zgłoszonych zastrzeżeń przekazuje się kierownikowi jednostki podlegającej kontroli.

Protokół niniejszy sporządzono w czterech jednobrzmiących egzemplarzach i zaparafowano na każdej stronie.

Jeden egzemplarz otrzymuje:

1. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu;
2. Burmistrz – Komisarz Rządowy Miasta i Gminy Międzyrzecz;
3. Wydział Nadzoru i Kontroli LUW;
4. A/A- Wydział Polityki Społecznej

Zespół kontrolny:

1. Leszek Bończuk

ST. INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej
Leszek Bończuk

2. Ewelina Tomaszewska

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej
Ewelina Tomaszewska

Kierownik OPS

Halina Skrzydło

KIEROWNIK
OPS - Pomocy Społecznej
Halina Skrzydło

Gorzów Wlkp dn. 28.01.2010

Międzyrzecz dn. 1.02.10